

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРАЊЕ ИМОВИНЕ

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Ови Услови примењују се на осигурање имовине, изузев на оне врсте осигурања које изричито искључују примену ових Улова.

У овим Условима поједини изрази значе:

“Осигуравач” – организација за осигурање са којом је закључен уговор о осигурању,

“Уговарач осигурања” – лице које са осигуравачем закључи уговор о осигурању,

“Осигураник” – лице чија је имовина, односно имовински интерес осигуран и коме припадају права из осигурања,

“Премија” – износ који се плаћа за осигурање по уговору о осигурању,

“Сума осигурања” – износ на који је имовина односно имовински интерес осигуран, ако из садржаја уговора о осигурању не произилази нешто друго,

“Лист покрића” – потврда која привремено замењује полису,

“Полиса” – исправа о закљученом осигурању.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Закључење уговора о осигурању

Члан 1.

(1) Уговор о осигурању закључује се на основу усмене или писмене понуде, а закључен је кад уговарачи потпишу полису или лист покрића.

Усмена понуда учињена осигуравачу за закључивање уговора о осигурању не обавезује ни понуђача ни осигуравача.

Писмена понуда учињена осигуравачу за закључење уговора о осигурању везује понуђача, ако он није одредио краћи рок, за време од осам дана када је понуда приспела осигуравачу.

Ако осигураник у том року не одбије понуду која не одступа од услова под којима он врши предложено осигурање, сматраће се да је прихватио понуду и да је уговор закључен. У том случају, уговор се сматра закљученим кад је понуда приспела осигуравачу.

Ако осигуравач поводом примљене понуде затражи неку допуну или измену, као дан пријема понуде сматраће се дан када осигуравач прими тражену допуну или измену, односно кад буде обавештен о прихватању њихових услова.

(2) Одредба става (1) овог члана примењује се и кад се врши измена постојећег уговора о осигурању.

Полиса и лист покрића

Члан 2.

(1) У полиси осигурања морају бити наведени: уговорне стране, осигурана ствар, ризик обухваћен осигурањем, трајање осигурања и период покрића, сума осигурања или да је осигурање неограничено, премија, датум издавања полисе и потписи уговорних страна.

(2) Полиса осигурања може бити привремено замењена листом покрића у који се уносе битни састојци уговора. Лист покрића се издаје са трајањем најдуже до два месеца.

(3) Осигуравач је дужан да упозна уговарача осигурања да су општи и посебни услови осигурања саставни део уговора и да му преда њихов текст, ако ти услови нису штампани на самој полиси.

(4) Извршење обавезе из претходног става мора бити констатовано на полиси.

(5) У случају неслагања неке одредбе општих или посебних услова и неке одредбе полисе примениће се одредба полисе, а у случају неслагања неке штампане одредбе полисе и неке њене рукописне одредбе, примениће се ова последња.

Сума осигурања

Члан 3.

(1) Уговор о осигурању закључује се на суму осигурања коју одреди уговарач осигурања у оквирима посебних услова осигурања, тарифе премија или законских прописа.

(2) Ако је уговор о осигурању закључен без ознаке суме осигурања сматраће се да је закључен на стварну вредност, односно на вредност имовинског интереса у складу са садржином уговора.

Трајање уговора о осигурању

Члан 4.

Уговор о осигурању може се закључити:

- 1) са одређеним роком трајања,
- 2) са неодређеним роком трајања, кад се наставља из године у годину.

Осигурани случај

Члан 5.

(1) Догађај с обзиром на који се закључује осигурање (осигурани случај) мора бити будући, неизван и независан од искључиве воље уговарача осигурања.

(2) Уговор о осигурању је ништаван ако је у часу његовог закључења већ настао осигурани случај или је био у

наступању, односно било је извесно да ће наступити или је већ тада била престала могућност да он настане.

(3) Али, ако је уговорено да ће осигурањем бити обухваћен одређени период који претходи закључењу уговора, уговор ће бити ништаван само ако је у часу његовог закључења заинтересованој страни било познато да се осигурани случај већ догодио, односно да је већ тада престала могућност да се он догоди.

Правна ситуација после настанка осигураног случаја

Члан 6.

(1) Ако се у току истог периода осигурања догоди више осигураних случајева један за другим, накнада из осигурања за сваки од њих одређује се и исплаћује у потпуности с обзиром на целу суму осигурања, без њеног умањења за износ исплаћених накнада у том периоду.

(2) У случају уништења ствари (тотална штета) или кад се ствари по уговору о осигурању сматрају уништеним, за уништену ствар осигурање престаје.

Начин обавештавања

Члан 7.

(1) Сва обавештења и пријаве које је уговарач осигурања дужан да учини, у смислу одредаба ових Улова, обавезно треба писмено потврдити ако су учињени усмено, телефоном, телеграмом или на неки други начин.

Као дан пријема обавештења, односно пријаве сматра се дан када је примљено обавештење, односно пријава. Ако се обавештење, односно пријава шаље препоручено, као дан пријема сматра се дан предаје пошти.

(2) Споразуми који се односе на садржај уговора важе само ако су закључени писмено.

Промена адресе – назива (фирме)

Члан 8.

(1) Уговарач је дужан да о промени имена или адресе, односно промени назива – фирме и седишта (пословних просторија) обавести осигуравача у року од 15 дана од дана настале промене.

(2) Ако уговарач не обавести осигуравача о променама из претходног става, за пуноважност обавештења довољно је да је осигуравач упутио осигуранику препоручено писмо према последњим подацима о адреси стана, пословних просторија, односно називу – фирми – којима располаже.

Измена услова осигурања и тарифа премија

Члан 9.

(1) Ако осигуравач измени услове осигурања дужан је да о томе писмено или на неки други погодан начин обавести уговарача осигурања пре истека текућег периода осигурања (скаденце).

(2) Уговарач осигурања има право да откаже уговор о осигурању по пријему обавештења. У том случају уговор о осигурању престаје да важи истеком текуће године осигурања.

(3) Ако уговарач осигурања не откаже уговор о осигурању, уговор се почетком следећег периода осигурања мења у складу са извршеним изменама у условима осигурања, односно тарифама премија

Снижење (бонификација) и повећање (малус) премије

Члан 10.

У врстама осигурања и под условима утврђеним одговарајућим актом, уговарач осигурања односно осигураник стиче право на бонификацију у виду снижења премија за следећи период осигурања (бонус).

У врстама осигурања и под условима утврђеним одговарајућим актом, уговарачу осигурања, односно осигуранику, повећава се премија за следећи период осигурања у виду доплатака (малус).

Надлежност у случају спора

Члан 11.

У случају спора између уговарача осигурања – осигураника и осигуравача надлежан је суд у месту осигуравача.

II ОБАВЕЗЕ УГОВАРАЧА ОСИГУРАЊА, ОДНОСНО ОСИГУРАНИКА И ПОСЛЕДИЦЕ ЊИХОВИХ НЕИЗВРШЕЊА

Пријава околности од значаја за оцену ризика

Члан 12.

(1) Уговарач осигурања дужан је да пријави осигуравачу, приликом закључења уговора, све околности које су значајне за оцену ризика које су му познате или му нису могле остати непознате.

(2) Ако је уговарач осигурања намерно учинио нетачну пријаву или намерно прећутао неку околност такве природе да осигуравач не би закључио уговор да је знао за право стање ствари, осигуравач може захтевати поништење уговора.

У случају поништења уговора из разлога наведених у предходној алинеји, осигуравач задржава наплаћене премије и има право да захтева исплату премије за период осигурања у коме је затражио поништење уговора.

Осигуравачево право да захтева поништење уговора о осигурању престаје ако он у року од три месеца од дана

сазнања за нетачност пријаве или за прећуткивање не изјави уговарачу осигурања да намерава да користи то право.

(3) Ако је уговарач осигурања учинио нетачну пријаву или пропустио да да дужно обавештење, а то није учинио намерно, осигуравач може, по свом избору, у року од месец дана од дана сазнања за нетачност или непотпуност пријаве изјавити да раскида уговор или предложити повећање премије сразмерно већем ризику.

Уговор у том случају престаје по истеку 14 дана од кад је осигуравач своју изјаву о раскиду саопштио уговарачу осигурања, а у случају осигуравачевог предлога да се премија повећа, раскид наступа по самом закону уколико уговарач осигурања не прихвати предлог у року од 14 дана од када га је примио.

У случају раскида, осигуравач је дужан да врати део премије који отпада на време до краја периода осигурања.

Ако се осигурани случај догодио пре него што је утврђена нетачност или непотпуност пријаве, или после тога, али пре раскида уговора, односно постизања споразума о повећању премије, накнада се смањује у сразмери између стопе плаћених премија и стопа премије које би требало платити према стварном ризику.

(4) Одредбе претходних ставова о последицама нетачне пријаве или прећуткивања околности од значаја за оцену ризика примењују се и у случајевима осигурања закључених у име и за рачун другог, или у корист трећег, односно за туђ рачун, или за рачун кога се тиче – ако су ова лица знала за нетачност пријаве или прећуткивање околности од значаја за оцену ризика.

(5) Осигуравач коме су у часу закључења уговора биле познате или му нису могле остати непознате околности које су од значаја за оцену ризика, а које је уговарач осигурања нетачно пријавио или прећутао, не може се позивати на нетачност пријаве или прећуткивање. Исто важи кад је осигуравач сазнао за те околности за време трајања осигурања, а није се користио законским овлашћењима.

Плаћање премије

Члан 13.

(1) Уговарач осигурања је дужан да плати премију осигурања приликом закључења осигурања, по правилу, одједном, а може се платити и у ратама у уговореним роковима.

(2) На износ премије који се плаћа у ратама може се зарачунати редовна камата.

(3) Ако уговарач осигурања не плати премију у уговореном року може се зарачунати затезна камата.

(4) Место плаћања премије је место у коме уговарач осигурања има своје седиште, односно пребивалиште, или боравиште.

(5) Ако је премија плаћена поштом сматра се да је уплаћена оног дана када је премија правилно уплаћена пошти.

Ако је премија плаћена путем вирмана сматра се да је она плаћена оног дана када је приспео налог банци, односно организацији код које се води рачун уговарача осигурања.

Обавештење осигуравача о променама (опасности) ризика

Члан 14.

(1) Уговарач осигурања дужан је да обавести осигуравача о свакој промени околности која може бити од значаја за оцену ризика.

Он је дужан да без одлагања обавести осигуравача о повећању ризика, ако је ризик повећан неким његовим поступком, а ако се повећање ризика догодило без његовог

учешћа, он је дужан да га обавести у року од четрнаест дана од кад је за то сазнао.

Ако је повећање ризика толико да осигуравач не би закључио уговор да је такво стање постојало у часу његовог закључења, он може раскинути уговор.

Али, ако је повећање ризика толико да би осигуравач закључио уговор само уз већу премију да је такво стање постојало у часу закључења уговора, он може уговарачу осигурања предложити нову стопу премије.

Ако уговарач осигурања не пристане на нову стопу премије у року од четрнаест дана од пријема предлога нове стопе, уговор престаје по самом закону.

Али, уговор остаје на снази и осигуравач се више не може користити овлашћењима да предложи уговарачу осигурања нову стопу премије или да раскине уговор, ако не искористи та овлашћења у року од месец дана од када је на било који начин дознао за повећање ризика или ако још пре истека тог рока на неки други начин покаже да пристаје на продужење уговора (ако прими премију, исплати накнаду за осигурани случај који се десио после тог повећања и сл.).

(2) Ако се осигурани случај догодио пре него што је осигуравач обавештен о повећању ризика или пошто је обавештен о повећању ризика, али пре него што је раскинуо уговор или постигао споразум са уговарачем осигурања о повећању премија, накнада се смањује у сразмери између плаћених премија и премије коју би требало платити према повећаном ризику.

(3) Кад се после закључења уговора о осигурању догодило смањење ризика, уговарач осигурања има право да захтева одговарајуће смањење премије, рачунајући од дана када је осигуравача обавестио о смањењу.

Ако осигуравач не пристане на смањење премије, уговарач осигурања може раскинути уговор.

Обавезе спречавања осигураног случаја и спасавања, као и придржавање одредаба о заштитним мерама

Члан 15.

(1) Осигураник је дужан да предузме прописане, уговорене и све остале мере потребне да се спречи наступање осигураног случаја, а уколико осигурани случај наступи, дужан је да предузме све што је у његовој моћи да се ограничи штетне последице.

(2) Осигуравач је дужан да накнади трошкове, губитке, као и друге штете проузроковане разумним покушајем да се отклони непосредна опасност наступања осигураног случаја, као и покушајем да се ограничи његове штетне последице, па и кад су ти покушаји остали без успеха.

(3) Осигуравач је дужан да да ову накнаду, чак и ако она заједно са накнадом штете од осигураног случаја прелази суму осигурања.

(4) Ако осигураник не испуни своју обавезу спречавања осигураног случаја или обавезу спасавања, а за то нема оправдања, обавеза осигуравача се смањује за онолико колико је настала већа штета због тог неиспуњења.

(5) Ако је одређен или уговорен рок до кога треба спровести мере за спречавање остварења или повећања опасности (превентивне мере), осигураннику се исплаћује накнада и кад је осигурани случај настао до истека тог рока и ако је штета у узрочној вези са прописаним, односно уговореним обавезама.

Обавезе осигураника кад настане осигурани случај

Члан 16.

(1) Кад настане осигурани случај на основу кога се тражи накнада из осигурања, осигураник је обавезан да поступи на следећи начин:

1) одмах предузме све мере које су у његовој моћи да се ограничи штетне последице и да се притом придржава упутстава које му је дао осигуравач или његов заступник,

2) обавести осигуравача о наступању осигураног случаја одмах по сазнању, а најдаље у року од три дана од дана када је то сазнао,

3) што пре, а најдаље у року од три дана писмено потврди пријаву учињену усмено, телефоном, телеграмом или на неки други начин,

4) у свим случајевима предвиђеним прописима, а наручито када је штета проузрокована од пожара, експлозије, провалне крађе, разбојништва, разбојничке крађе и саобраћајне незгоде – осигураник је у обавези да догађај одмах пријави надлежном органу унутрашњих послова и наведе које су све ствари уништене или оштећене, односно нестале приликом осигураног случаја,

5) одмах по настанку осигураног случаја, ако је то могуће, односно када то прилике дозвољавају, да поднесе осигуравачу попис уништених, односно оштећених ствари, уз приближну назнаку њихове вредности,

6) до доласка представника осигуравача на место осигураног случаја, потребно је да осигураник не промени стање оштећених, односно уништених ствари, осим ако је промена у јавном интересу или интересу смањења, односно у циљу настављања нормалне производње.

Ако се промена изврши са циљем да се нормална производња настави, осигураник је дужан да о томе обавести осигуравача: телефоном, телефаксом или на неки други начин.

(2) Уговарач осигурања је дужан да независно од рока у коме је поднео пријаву штете, представнику осигуравача пружи све податке и друге потребне доказе за утврђивање узрока, обима и висине штете. Осигуравач може захтевати да осигураник прибави и друге доказе, ако је то потребно и оправдано.

(3) Ако осигураник не изврши обавезе из става (1) и (2) овог члана и на тај начин онемогући осигуравача да утврди основ, односно висину штете, осигуравач ће одбити осигураника од права на накнаду, односно умањити износ накнаде штете.

III ОБАВЕЗЕ ОСИГУРАВАЧА

Висина накнаде осигурања

Члан 17.

Осигуравач је обавезан да исплати накнаду осигурања за штету проузроковану настанком осигураног случаја по одредбама ових Улова, као и посебних услова за ону врсту осигурања по којој је закључен уговор о осигурању.

Уговорени самопридржај (франшиза)

Члан 18.

Ако је уговорено да осигураник сам сноси један део штете (уговорени самопридржај, франшиза) накнада ће се, ако наступи осигурани случај, утврдити тако да на осигураника отпада део штете у висини уговореног самопридржаја.

Утврђивање, процена и вештачење штете

Члан 19.

(1) Када прими пријаву о насталом осигураном случају, осигуравач је дужан да одмах, а најкасније у року од три дана, приступи утврђивању и процени штете; уколико то не учини, осигураник може почети са отклањањем штете, уз услов да се предходно комисијски утврди узрок настанка осигураног случаја и обим оштећења.

Осигураник може и пре истека рока од три дана да почне да отклања штету, ако је то потребно ради настављања нормалне производње.

(2) Штету утврђују и процењују заједно осигураник и осигуравач, односно њихови овлашћени представници.

(3) У случају да се осигураник не сложи са утврђеним узроком и проценом штете, може затражити да се утврђивање штете изврши путем вештака.

(4) Свака уговорена страна писмено именује свог вештака. За вештака се могу именовати лица која нису у радном односу са осигуравачем, односно осигураником.

Пре почетка вештачења оба именована вештака именују трећег вештака који даје своје мишљење само у случају када су налази прве двојице вештака различити и само у оквиру њихових налаза.

(5) Предмет вештачења могу бити само спорне чињенице. Које ће спорне чињенице бити предмет вештачења, као и поступак вештачења, одређују у сваком појединачном случају осигураник и осигуравач – писменим споразумом о вештачењу.

(6) Свака уговорна страна сноси трошкове за свог вештака. Трошкове за трећег вештака сnose обе стране.

(7) Налази вештака обавезни су за обе уговорне стране.

Спашени делови

Члан 20.

(1) Ако није другачије уговорено, спашени делови уништених, односно оштећених ствари остају осигуранику. Осигураник нема право да после наступања осигураног случаја препусти осигуравачу уништену, односно оштећену осигурану ствар и да од њега захтева исплату пуне суме осигурања, односно пуне вредности.

(2) Вредност спашених, уништених, односно оштећених ствари и/или њихових делова, обрачунава се по тржишној вредности у месту штете према стању на дан настанка осигураног случаја

Исплата накнаде из осигурања

Члан 21.

(1) Кад се догоди осигурани случај, осигуравач је дужан да исплати накнаду у уговореном року који не може

бити дужи од четрнаест дана, рачунајући од дана када је осигуравач добио обавештење да се осигурани случај догодио.

Ако је за утврђивање постојања осигуравачеве обавезе или њеног износа потребно извесно време, овај рок почиње да тече од дана када је утврђено постојање његове обавезе или њен износ.

(2) Ако износ осигуравачеве обавезе не буде утврђен у року одређеном у првом ставу овог члана, осигуравач је дужан да на захтев овлашћеног лица исплати износ неспорног дела своје обавезе на име аконтације.

(3) Исплата накнаде носиоцима залога и других права:

1) После наступања осигураног случаја, заложна права и остала права која су раније постојала на осигураној ствари имају за предмет дуговану накнаду, како у случају осигурања сопствене ствари тако и у случају осигурања туђих ствари због обавезе њиховог чувања и враћања, па осигуравач не може исплатити накнаду осигуранику без сагласности носилаца тих права.

2) Ова лица могу захтевати непосредно од осигуравача да им, у границама суме осигурања, и према законском реду, исплати њихова потраживања.

3) Међутим, ако у часу исплате осигуравач није знао, нити је могао знати за та права, извршена исплата накнаде осигуранику остаје пуноважна.

Враћање премије

Члан 22.

(1) Ако осигурана ствар буде уништена пре почетка обавезе осигуравача, уговарачу осигурања се враћа износ наплаћене премије.

Ако осигурана ствар буде уништена после почетка обавезе осигуравача, од ризика који нису обухваћени

осигурањем, уговарачу осигурања се враћа износ премије за неискориштено време трајања осигурања.

(2) Ако осигурана ствар буде уништена после почетка обавезе осигуравача од ризика који су обухваћени осигурањем, осигуравачу припада цео износ премије за текући период осигурања.

(3) Престанком уговора о осигурању у свим другим случајевима пре истека времена за које је премија плаћена, премија припада осигуравачу само до завршетка дана до кога је он био у обавези, ако другачије није уговорено.

IV ТРАЈАЊЕ ОСИГУРАЊА

Почетак дејства осигурања

Члан 23.

(1) Уговор о осигурању, ако се другачије не уговори, своје дејство производи по истеку двадесет четвртог часа, дана који је у полиси означен као дан почетка трајања осигурања, па све до завршетка последњег дана рока за који је осигурање уговорено.

(2) Ако рок трајања осигурања није одређен уговором, свака страна може раскинути уговор с даном истека текуће године осигурања, обавештавајући писменим путем другу страну најкасније три месеца пре истека текуће године осигурања. У том случају, уговор о осигурању престаје истеком двадесет четвртог часа, последњег дана текуће године осигурања.

(3) Ако је осигурање закључено на рок дужи од пет година, свака страна може по истеку овог рока уз отказни рок од шест месеци, писмено изјавити другој страни да раскида уговор.

(4) Уговором се не може искључити право сваке стране да раскине уговор како је напред изложено.

(5) Ако уговарач осигурања раскине уговор који је закључен на рок дужи од пет година, дужан је да плати

разлику премије која му је одобрена на име попуста за вишегодишње трајање осигурања.

Почетак и престанак обавезе осигуравача

Члан 24.

(1) Обавеза осигуравача из осигурања почиње, ако се другачије не уговори, по истеку двадесет четвртог часа дана који је у полиси означен као почетак осигурања, уколико је до тог дана плаћена премија, а иначе – по истеку двадесет четвртог часа дана од дана уплате премије.

(2) Ако је уговорено да се премија плаћа после закључења уговора, обавеза осигуравача да исплати накнаду из осигурања почиње од дана одређеног у уговору – као дан почетка осигурања.

(3) Може се уговорити да обавеза осигуравача почиње од тренутка закључења уговора о осигурању.

(4) Међутим, ако уговарач осигурања премију, која је доспела после закључења уговора, не плати до доспелости, нити то учини неко друго заинтересовано лице – уговор о осигурању престаје по самом закону, по истеку тридесет дана од дана када је уговарачу осигурања уручено осигуравачево препоручено писмо с обавештењем о доспелости премије. При том наведени рок не може истећи пре него што протекне тридесет дана од доспелости премије.

(5) У сваком случају, уговор о осигурању престаје по самом закону, ако премија не буде плаћена у року од годину дана од дана доспелости.

(6) Обавеза осигуравача престаје:

1) Код уговора о осигурању с одређеним роком трајања – истеком двадесет четвртог часа, дана који је у полиси означен као дан истека осигурања, уколико није другачије уговорено.

2) Код уговора о осигурању, с неодређеним роком трајања, ако је у полиси означен само почетак осигурања, - осигурање се уз примену става (4) и (5) овог члана продужава из године у годину, осим ако нека од уговорних стана

најкасније три месеца пре истека текуће године осигурања писмено обавести другу страну да не жели да продужи уговор о осигурању. У том случају, уговор о осигурању престаје истеком двадесет и четвртог часа последњег дана текуће године осигурања.

V ШТЕТА И ОСИГУРАНИ РИЗИЦИ

Штете покривене осигурањем

Члан 25.

Осигуравач је дужан да накнади штете настале случајно или кривицом уговарача осигурања, осигураника или корисника осигурања.

Штете које нису покривене осигурањем

Члан 26

Осигуравач није у обавези да исплати накнаду за штету, проузроковану:

1) ратним операцијама или побунама, осим ако је другачије уговорено,

- ратом, инвазијом, дејством страног непријатеља, непријатељствима или сличним операцијама (без обзира да ли је рат објављен или не), грађанским ратом, побуном, револуцијом, устанком, као и немирима који настану из таквих догађаја,

- минама, торпедима, бомбама или другим експлозивним средствима,

- запленом, одузимањем, ограничењем или задржавањем и последицама тих догађаја или покушајем да се изврше,

- конфискацијом, реквизицијом или осталим сличним мерама које спроводи, односно намерава да спроведе власт или нека политичка организација која се бори за власт, односно која има власт,

- саботажом или тероризмом, извршеним од лица која делују из политичких побуда у име или у вези са било каквом организацијом, или од лица које, односно која, делују из политичких побуда, независно од било какве организације.

- Осигуравач је дужан да докаже да је штета проузрокована неким од ових догађаја.

(2) Намерно, крајњом непажњом или преваром уговарача осигурања, осигураника или корисника осигурања.

Али, ако се остварио осигурани случај, осигуравач је дужан да накнади сваку штету проузроковану од неког лица за чије поступке осигураник одговара по било ком основу, без обзира на то да ли је штета проузрокована непажњом или намерно.

VI НАДОСИГУРАЊЕ И УГОВОР СА ВИШЕ ОСИГУРАВАЧА

Надосигурање

Члан 27.

(1) Ако се при закључењу уговора једна странка послужи преваром и тако уговори суму осигурања већу од стварне вредности осигуране ствари, друга страна може тражити поништење уговора.

(2) Ако је уговорена сума осигурања већа од вредности осигураних ствари, а при томе ниједна страна није поступила несавесно, уговор остаје на снази, сума осигурања се снижава до износа стварне вредности осигураних ствари, док се премија сразмерно смањује.

(3) У оба случаја, савесни осигуравач задржава примљене премије и има право на несмањену премију за текући период.

Вишеструко и двоструко осигурање

Члан 28.

(1) Ако је ствар осигурана код два или више осигуравача од истог ризика за исти интерес и за исто време – тако да збир сума осигурања не прелази вредност те ствари (вишеструко осигурање) – сваки осигуравач у потпуности одговара за извршење обавеза насталих из уговора који је он закључио.

(2) Ако, пак, збир сума осигурања прелази вредност осигуране ствари (двоструко осигурање), а при томе уговарач осигурања није поступио несавесно, сва та осигурања су пуноважна и сваки осигуравач има право на уговорену премију за период осигурања у току, а осигураник има право да захтева од сваког појединачног осигуравача накнаду према уговору закљученом са њим, али укупно не више од износа штете.

(3) Кад се догоди осигурани случај, уговарач осигурања дужан је да о томе обавести сваког осигуравача истог ризика и саопшти му имена и адресе осталих осигуравача, као и суме осигурања појединих уговора који су са њима закључени.

(4) По исплати накнаде осигуранику, сваки осигуравач сноси део накнаде у сразмери у којој стоји сума осигурања на коју се он обавезао према укупном збиру сума осигурања, па осигуравач који је платио већи износ има право да захтева од осталих осигуравача накнаду више плаћеног износа.

(5) Ако је уговор закључен без назначења суме осигурања или уз неограничено покриће, сматра се као уговор закључен уз највишу суму осигурања.

(6) За осигуравачев део који не може да плати, одговарају остали осигуравачи, сразмерно својим деловима.

(7) Ако је уговарач осигурања закључио уговор о осигурању којим је настало двоструко осигурање не знајући за раније закључено осигурање, он може – без обзира на то да ли је раније осигурање закључио он или неко други – у року од месец дана, од када је сазнао за то осигурање захтевати одговарајуће снижење суме осигурања и премије доцнијег осигурања, али осигуравач при томе задржава примљене премије и има право на премију за текући период.

(8) Ако је до двоструког осигурања дошло због смањења вредности осигураних ствари за време трајања осигурања, уговарач осигурања има право на одговарајућа снижења сума осигурања и премије, почев од дана када је осигуравачу саопштио овај захтев за снижење.

(9) Ако је при настанку двоструког осигурања уговарач осигурања поступио несавесно, сваки осигуравач може да тражи поништење уговора, задржи примљене премије и захтева несмањену премију за текући период.

VII ПОДОСИГУРАЊЕ

Члан 29.

(1) Кад се утврди да је у почетку уговореног периода осигурања вредност осигуране ствари била већа од суме осигурања, износ накнаде коју осигуравач дугује сразмерно се смањује, изузев ако је другачије уговорено.

(2) Осигуравач је дужан да да потпуну накнаду све до износа суме осигурања, ако је уговорено да однос између вредности ствари и суме осигурања нема значаја за одређивање износа накнаде.

VIII ПРЕЛАЗ УГОВОРА НА ПРИБАВИОЦА ОСИГУРАНЕ СТВАРИ

Члан 30.

(1) У случају отуђења осигуране ствари, као и ствари у вези са чијом је употребом закључено осигурање од одговорности, права и обавезе уговарача осигурања прелазе на прибавиоца, осим ако другачије није уговорено.

(2) Али, ако је отуђен само један део осигураних ствари које у погледу осигурања не чине засебну целину, уговор о осигурању престаје у погледу отуђених ствари.

(3) У случају кад се због отуђења ствари повећа или смањи вероватноћа наступања осигураног случаја, примењују се опште одредбе о повећању или смањењу ризика.

(4) Уговарач осигурања који не обавести осигуравача да је осигурана ствар отуђена, остаје у обавези да плаћа премије које доспевају и после дана отуђења.

(5) Осигуравач и прибавилац осигуране ствари могу одустати од осигурања уз отказни рок од петнаест дана, с тим што су дужни да поднесу отказ најдаље у року од тридесети дана од са сазнања за отуђење.

Ако се уговор у смислу претходне алинеје откаже, уговор о осигурању престаје истеком двадесетчетвртог часа дана кад истиче отказни рок. Ако се отказ шаље препоручено поштом, као дан отказа сматра се дан предаје пошти.

IX ПРЕЛАЗ ОСИГУРАНИКОВИХ ПРАВА ПРЕМА ОДГОВОРНОМ ЛИЦУ НА ОСИГУРАВАЧА (СУБРОГАЦИЈА)

Члан 31.

(1) Исплатом накнаде из осигурања прелазе на осигуравача, по самом закону, до висине исплаћене накнаде, сва осигураникова права према лицу које је по било ком основу одговорно за штету.

(2) Ако је кривицом осигураника онемогућен прелаз права на осигуравача, у потпуности или делимично, осигуравач се у одговарајућој мери ослобађа своје обавезе према осигуранику.

(3) Прелаз права са осигураника на осигуравача не може бити на штету осигураника, те ако је накнада коју је осигураник добио од осигуравача из било ког узрока нижа од штете коју је претрпео, осигураник има право да му се из средстава одговорног лица исплати остатак накнаде пре исплате осигуравачевог потраживања по основу права која су прешла на њега.

(4) Изузетно од правила о прелазу осигураникових права на осигуравача, ова права не прелазе на осигуравача ако је штету проузроковало лице у сродству у правој линији са осигураником или лице за чије поступке осигураник одговара или које живи са њим у истом домаћинству, односно лице које је радник осигураника, осим ако су та лица штету проузроковала намерно.

(5) Али, ако је неко од лица поменутих у претходном ставу било осигурано од одговорности, осигуравач може захтевати од његовог осигуравача накнаду износа који је исплатио осигуранику.

X ЗАСТАРЕЛОСТ ПОТРАЖИВАЊА

Члан 32.

Застарелост потраживања из уговора о осигурању имовине регулисана је одговарајућим одредбама Закона о облигационим односима.